

העותר:

יהונתן פולארד

ע"י ב"כ עוה"ד ניצנה דרשן-לייטנר
ו/או לארי דאב
מרח' הותיקים 11 פתח תקוה, 49389
טל: 03-7361519, פקס: 03-7361520

- נ ג ד -

המשיבה:

הרשות לאסירי ציון
במשרד הקליטה

ע"י ב"כ מפרקליטות המדינה
רח' צלאח א-דין ירושלים

עתירה

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי המורה למשיבה, הרשות לאסירי ציון, לבוא לנמק וליתן טעם, מדוע לא תכיר בעותר, יהונתן פולארד, אסיר ציון, מכח סעיף 1(א)(3) לחוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992.

ואלה נימוקי העתירה:

1. העותר, יהונתן פולארד, נעצר ביום 21 בנובמבר 1985 ע"י רשויות ארה"ב בחשד לעבירות ריגול לטובת ישראל.
2. העותר הורשע על פי הודאתו ביום 4 במרץ 1987, בעבירה של העברת מידע סודי למדינה זרה, ונדון למאסר עולם בלתי קצוב.
3. לאחר הרשעתו הושלך העותר לצינוק. תחילה הוחזק העותר בתנאים קשים בצינוק בבית כלא לחולי נפש ב-Springfield, מיזורי, ואחר במשך קרוב ל-7 שנים הוחזק העותר בצינוק בבית הכלא השמור ביותר בארה"ב, USP Marion, שבאילנוי. לבסוף הועבר העותר לכלא הפדרלי FCI Butner שבצפון קרוליינה, שם הוא מרצה את עונשו עד היום.
השנה הזו הינה השנה ה-20 לשבתו של העותר במאסר.
4. בשנת 1995, לאחר מאבק משפטי עיקש, ולאחר שעתר לבית משפט נכבד זה, קיבל העותר אזרחות ישראלית, והוא כיום אזרח ישראלי.
5. בשנת 1998, לאחר מאבק משפטי קשה נוסף, ולאחר עתירה נוספת לבית משפט נכבד זה, הוכר העותר באופן רשמי ע"י ממשלת ישראל כסוכן ישראלי ששירת את כוחות הביטחון, בחסות משרד הביטחון.

מצ"ב ע/1: מסמך ההכרה.

6. כפי שיפורט בהרחבה ובפירוט רב בהמשך, עונש מאסר העולם חסר התקדים והבלתי פרופורציונלי שהוטל על העותר, הוטל בגלל שפעל למען מדינת ישראל;

מאסרו הארוך והקשה, וסירובה העיקש של ממשלת ארה"ב לשחררו ממאסר, הינם פועל יוצא של פעולותיו הציוניות של העותר למען בטחון מדינת ישראל;

היחס האכזרי והמחפיר לו זכה וזוכה העותר מצד הרשויות בארה"ב במשך שני עשורים תמימים, מסכת העינויים והיסורים שעבר ועובר העותר במתקני הכליאה השונים, ושילת זכויותיו הלגיטימיות והבסיסיות, נובעות כולן מעצם היות העותר חייל יהודי בשירות העם היהודי.

7. לאור כל אלה סבור העותר, כי על מדינת ישראל להכיר בו כאסיר ציון.

8. על פי בקשתו של העותר, פנו אסירי הציון הרב יוסף מנדלביץ' וד"ר פליקס-אזריאל קוצ'וביבסקי למשיבה, בבקשה להכיר בעותר כאסיר ציון. בקשתם נדחתה ביום 6.6.04.

9. ביום 7.9.04 ערערו אסירי הציון הרב יוסף מנדלביץ' וד"ר פליקס-אזריאל קוצ'וביבסקי על ההחלטה בפני ועדת הערר של המשיבה, וביום 29.12.04 נדחה ערעורם (להלן: "ההחלטה").

מצ"ב ע/2: הערר.

מצ"ב ע/3: ההחלטה.

העותר חולק על החלטת הועדה, ומכאן העתירה.

ואלה טעמי העתירה:

החוק

10. **חוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם**, התשנ"ב-1992 (להלן: "החוק"), מגדיר מי יכול להיחשב אסיר ציון. סעיף 1(א) לחוק קובע כדלקמן:

"אסיר ציון" – כל אחד מאלה:

(1) מי שהיה במאסר או שהיה ששה חודשים לפחות במעצר או בהגליה בגלל פעילותו הציונית בארץ שבה פעילות זאת היתה אסורה, והכל אם הוא אזרח ישראלי מכוח שבות ותושב ישראל;

(2) מי שהיה במאסר או שהיה ששה חודשים לפחות במעצר או בהגליה בארץ אויב בגלל יהדותו או בגלל יחסי האיבה של אותה ארץ כלפי ישראל, והכל אם הוא אזרח ישראלי מכוח השבות ותושב ישראל.

(3) מי שנמצא במאסר, במעצר או בהגליה בשל סיבה מהסיבות האמורות בפסקאות (1) ו-(2), או שהוא נאסר, נעצר או הוגלה כאמור ונעלמו עקבותיו וחלפו ששה חודשים מיום מעצרו, והכל אם חוק השבות, התש"י-1950, חל עליו".

החלטת המשיבה

11. בהחלטתה פתחה המשיבה וקבעה, כי העותר אינו יכול להיחשב אסיר ציון על פי סעיף 1(א)(2) לחוק, הואיל וארה"ב איננה ארץ אויב, כי אם ידידתה הגדולה של ישראל.
12. כן הבהירה המשיבה בהחלטתה, כי העותר לא יכול להיחשב אסיר ציון בהתבסס על האמור בסעיף 1(א)(1) לחוק, הואיל וספק אם ריגול נחשב פעילות ציונית, ובכל מקרה, פעילות העותר בגינה הושם במאסר אינה יכולה להיחשב "פעילות ציונית בארץ שבה פעילות זאת אסורה" כלשון הסעיף, שכן, פעילות ציונית בארה"ב מותרת.
13. על כל אלה, על אף שהעותר הינו אזרח ישראל, אין הוא תושב ישראל, כדרישת חוק, וגם מטעם זה אין העותר יכול להיחשב אסיר ציון.
14. כתוצאה מכך הגיעה המשיבה למסקנה, כי יש לדחות את בקשת העותר להיחשב כאסיר ציון.
15. בדחותה את בקשתו ציינה המשיבה, כי היא משתתפת בצערו של העותר על שאין ביכולתה לעזור.
16. עם כל הכבוד, טעתה המשיבה בהחלטתה זו.

"אסיר ציון" לפי סעיף 1(א)(2) לחוק

17. כשם שפתחה המשיבה את החלטתה בסעיף 1(א)(2) לחוק, כך יפתח גם העותר טיעונו בסעיף זה.
18. סעיף 1(א)(2) לחוק קובע, כי אסיר ציון יחשב:
- "מי שהיה במאסר או שהיה ששה חודשים לפחות
במעצר או בהגליה בארץ אויב בגלל יהדותו או בגלל
יחסי האיבה של אותה ארץ כלפי ישראל".*
19. כדי להיכנס לקטיגורית סעיף זה יש לענות על שני תנאים: האחד, כי הארץ בה כלוא העותר, ארה"ב, הינה "ארץ אויב" כמובנה בחוק, והשני, כי מאסרו של העותר נובע עקב יהדותו או עקב יחסי האיבה של אותה ארץ, ארה"ב, כלפי ישראל.

I "ארץ אויב"

20. החוק איננו מגדיר מהי "ארץ אויב". הוא גם אינו מפנה להגדרת מונח זה בחוק אחר, כפי שעושים חוקים אחרים. גם חוק הפרשנות אינו מגדיר אויב או ארץ אויב מהם.
21. פניה לחוקים אחרים בספר החוקים, אשר מגדירים בחובם את המונח "ארץ אויב" או "אויב" מעלה, כי על פי רוב מתייחס המונח "ארץ אויב" למדינה הנמצאת במצב מלחמה עם ישראל.

א. **פקודת היבוא והיצוא (נוסח חדש)**, תשל"ט-1979, קובעת בסעיף 1 בה:

1. פרשנות

(א) בפקודה זו -

"אויב" -

(1) מדינה השרויה במלחמה עם ישראל;

ב. **פקודת המסחר עם האויב**, 1939, קובעת בסעיף 2 בה :

2. פירוש (תיקון: 1945)
(1) בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים שלצידם:
"נתין אויב" פירושו -
(א) אדם שאינו אזרח ישראלי והוא בעל נתינות של מדינה הנמצאת במצב מלחמה עם מדינת ישראל, או
(ב) חבר אנשים שנתכונן או נתאגד בכל מדינה כזאת; וכן "ארץ אויב" פירושו כל אזור הנתון לריבונותה של כל מעצמה הנמצאת עם מדינת ישראל במצב-מלחמה, או התפוס בידי מעצמה כזו, ואינו אזור התפוס בידי מדינת ישראל או בידי מעצמה שהיא בת-בריתה של מדינת ישראל, וגם כל אזור שלגביו יורה שר האוצר, בצו, כי ינהגו בו, לצורך הפקודה הזאת, כבארץ-אויב.

ג. **חוק העונשין**, תשל"ז-1977, קובע בסעיף 91 בו :

91. הגדרות ופירוש (ד/1) (תיקון: תשל"ט)
בפרק זה -
"אויב" - מי שהוא צד לוחם או מקיים מצב מלחמה נגד ישראל או מכריז על עצמו כאחד מאלה, בין שהוכרזה מלחמה ובין שלא הוכרזה, בין שיש פעולות איבה צבאיות ובין שאינן וכן ארגון מחבלים;

ד. **חוק השיפוט הצבאי**, תשט"ו-1955, קובע בסעיף 1 בו :

1. הגדרות (תיקון: תשכ"ד, תשל"ח, תשל"ט,
תשמ"ב, תשמ"ו, תשמ"ז)
בחוק זה -
"אויב", לרבות פורעים מזויינים ומורדים מזויינים וכל מי שמשתתף בפעולה מזויינת נגד הצבא או נגד כוחות מזויינים הפועלים בשיתוף עם הצבא;

ה. **חוק לנפגעי פעולות איבה**, תש"ל-1970, קובע בסעיף 1 בו :

1. בחוק זה -
"פגיעת איבה" -
(1) פגיעה מפעולות איבה של כוחות צבאיים או צבאיים-למחצה או בלתי סדירים של מדינה עויינת לישראל, מפעולות איבה של ארגון עויין לישראל או מפעולות איבה שבוצעו תוך סיוע לאחד מאלה, בשליחותם או מטעמם או על מנת לקדם מטרותיהם (לכולם ייקרא להלן - כוחות אויב);

22. על פי הגדרות אלה, רק ארצות שנמצאות במצב מלחמה עם ישראל, או במצב של השתלטות כוחות מזויינים על מדינת ישראל, הינן מדינות אויב.

23. ברי, שלא לכך התכוון המחוקק בביטוי "ארץ אויב" שבחוק התגמולים. שאם תאמר כן, אזי אך ורק מדינות שנמצאות במצב מלחמה עם ישראל יכולות להיחשב "ארץ אויב", ואך ורק מי שכלוא במדינות אלה יכול להיחשב אסיר ציון.

24. על פי הגדרה זו, אסירי ציון יכולים להיחשב רק אלו הכלואים במדינות ערב, וגם זאת, בתקופת מלחמה של ישראל עימן. לא ניתן להחשיב את בריה"מ, למשל, כ"ארץ אויב", הואיל ובריה"מ לא היתה מעולם שרויה עם ישראל במצב של מלחמה.

25. הואיל והחלטות רבות שניתנו על ידי המשיבה בעבר, מעניקות מעמד של "אסירי ציון" ליהודים שהיו כלואים בבריה"מ, אף לדידה של המשיבה, לא ניתן לפרש את המונח "ארץ אויב" כהגדרתו בחוקים המנויים לעיל. אחרת יצא, כי עשרות החלטות קודמות של המשיבה ניתנו שלא כדין.

26. בהעדר הגדרה שבחוק, יש ליתן לביטוי "ארץ אויב" פירוש המקיים את הוראות החוק ומתיישב עם מטרתו. פירוש זה יבחן באופן נקודתי האם במקרה הספציפי, נוהגת המדינה הזרה כ"ארץ אויב".

27. בחינה זו תיעשה על פי התנהגות המדינה הזרה באותו רגע בו ארע המקרה, ועל פי היחס שמעניקה המדינה הזרה לאסיר ולשולחתו – מדינת ישראל.

28. טוענת המשיבה, כי לא ניתן לקרוא לארה"ב ארץ אויב, שכן ארה"ב הינה ידידתה הגדולה ביותר של ישראל.

29. ברם, המשיבה מתעלמת מנסיבות המקרה הספציפי של העותר.

30. אין חולק, והעותר מסכים לכך, כי נשיא ארה"ב והקונגרס בארה"ב הינם תומכים מסורתיים במדינת ישראל, וארה"ב ככלל ידועה בידידותה למדינת ישראל. **ברם, במקרה הספציפי הזה, עקב עוינות שבאה מצד גורמים המשרתים ברשויות השונות בארה"ב, נוהגת ארה"ב בעותר כלא אחר מאשר אויב, ובישראל – כארץ אויב.**

א. ארה"ב הפרה את עסקת הטיעון עם העותר

31. לאחר מעצרו, הגיע העותר לעסקת טיעון עם רשויות התביעה בארה"ב, לפיה, הוא יודה בעבירה של העברת מידע סודי למדינה זרה, המיוחסת לו, ויבטיח סיוע ושיתוף פעולה מלא עם רשויות התביעה.

32. בתמורה לכך, מאחר ומדובר בהעברת מידע למדינת ישראל, מדינה בעלת ברית של ארה"ב, ובמעשה שנעשה למען מדינת ישראל ללא כוונה לפגוע בארה"ב, לא תעמוד התביעה על העונש המקסימלי הקבוע בחוק, כי אם תבקש עונש ראוי.

33. העונש הממוצע במקרים של ריגול למען מדינה ידידותית, כפי שעולה מהנתונים המפורטים מטה, נע בין 4 ל-7 שנות מאסר, כאשר במקרים רבים העונש הוא מופחת בהרבה, עד כדי ללא מאסר כלל.

34. העותר ויתר על זכותו למשפט, והסכים לחתום על עסקת הטיעון. כמו כן כיבד העותר את התחייבותו ובאופן מלא שיתף פעולה עם רשויות התביעה.

35. ברם, ארה"ב הפרה את עסקת הטיעון.

36. יום לפני הדיון בגזר הדין, שלח שר ההגנה האמריקאי דאז, קספר ויינברגר, מכתב אישי לשופט, בו דרש בצורה נחרצת, **לראות במעשה העותר מעשה בגידה (treason), ובהתאם לכך להטיל על העותר את העונש החמור ביותר הקבוע בחוק, דהיינו, עונש מאסר עולם בלתי קצוב.**

37. מעשה זה היה הפרה בוטה וחמורה של עסקת הטיעון. העותר לא הואשם בבגידה, ולא הורשע בבגידה.

38. בגידה, על פי הגדרתה בחוקת ארה"ב, הינה עזרה וסיוע למדינת אויב בזמן מלחמה. העותר לא הואשם במעשה שכזה.

39. בטיעונים שהעלה במכתבו, הנחה קספר ויינברגר את בית המשפט להתעלם מעסקת הטיעון אליה הגיעה ארה"ב עם העותר, ולהטיל על העותר את העונש חסר התקדים, אשר מוטל רק על מי שביצע בגידה במולדת.

40. ואכן, מכתבו של ויינברגר הביא את בית המשפט לגזור על העותר עונש מאסר עולם. ראה דברי השופט סטפן ויליאמס בבית המשפט לערעורים בפרשת פולארד, *United States of America v. Jonathan Jay Pollard* (295 U.S. App. D.C. 7; 959 F.2d 1011)

"On the promise not to ask for a life sentence, the government coupled its adherence to the letter with an even more flagrant violation of the agreement's spirit. It presented memoranda from Secretary of Defense Weinberger saying that "no crime is more deserving of severe punishment than conducting espionage activities against one's own country", J.A. 467, that "it is difficult for me to conceive of a greater harm to national security than that caused by the defendant", id. at 263, and that "the punishment imposed should reflect the perfidy of [his] actions, the magnitude of the treason committed, and the needs of national security", id. at 264.

...

That the government had reserved the right to seek "a substantial period of incarceration" does not change the analysis. Compare Maj. Op. at 21. Of course the government remained free to lay out the details of the crime and its impact on national security. These, coupled with an explicit plea for a substantial sentence, might well have secured the government's objective. But the availability of these methods scarcely entitled it to wheel out the heaviest rhetorical weapons, calling for a life sentence in all but name".

41. וכך, בפועל, עונש מאסר העולם שהוטל על העותר משקף מעשה בגידה, היינו, ריגול לטובת מדינת אויב, עבירה שהעותר לא ביצע מעולם.

ב. על העותר הוטל עונש בלתי פרופורציונלי וחסר תקדים בחומרתו

42. עונש מאסר עולם לא הוטל מעולם על מי שריגל למען מדינה בעלת ברית של ארה"ב. עונש זה הינו חסר תקדים ודיספרופורציוני למעשה שהורשע בו העותר, והוא ניתן במשפט האמריקאי אך ורק למי שריגל למען מדינת אויב.

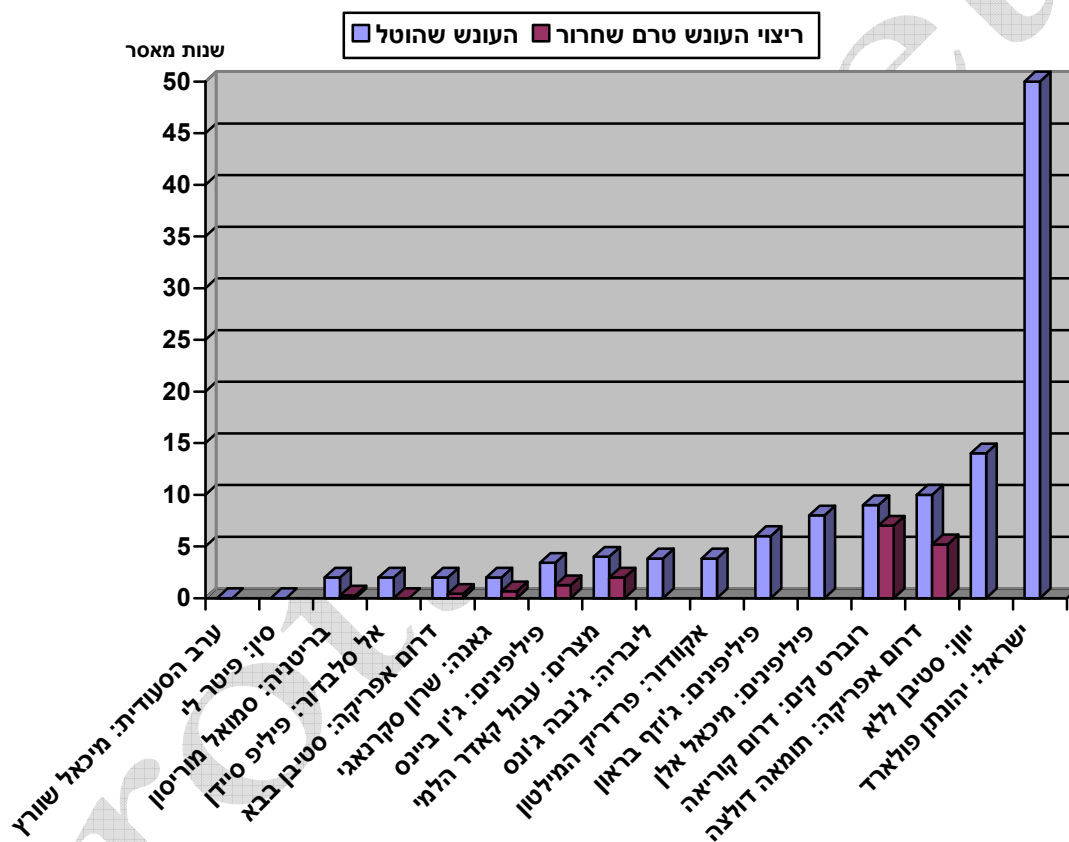
43. מחקרים שנעשו בתחום עבירות הריגול בארה"ב מוכיחים, כי לא היה מקרה אחד בארה"ב, לפני הרשעתו של העותר ו/או לאחריה, בו הטיל בית המשפט עונש מאסר עולם על מי שהורשע בעבירות ריגול לטובת מדינה ידידותית.

44. על פי הנתונים, העונש הממוצע שמטילים בגין ריגול שנעשה לטובת מדינה ידידותית, נע בין 4 ל-7 שנות מאסר.

45. ואילו במקרה זה, הטילה ארה"ב על העותר עונש מאסר עולם בלתי קצוב, אשר על פי גיל התמותה, או על פי סף ההישרדות של אסיר בכלא, יכול להגיע ללמעלה מ-50 שנה.

המחקרים שנעשו בתחום עבירות הריגול בארה"ב, מעלים את הממצאים המדהימים הבאים:

ריגול לטובת מדינה ידידותית

שם המרגל	המדינה לטובתה ריגל	העונש שהוטל	זמן ריצוי העונש טרם השחרור*
מיכאל שוורץ	ערב הסעודית	הודח מתפקידו	
פיטר לי	סין	שנה אחת במאסר בית	
סמואל מוריסון	בריטניה	2 שנים	3 חודשים
פיליפ סיידן	אל סלבדור	2 שנים	
סטיבן בבא	דרום אפריקה	8 שנים שהופחתו	5 חודשים

	ל-2 שנים		
8 חודשים	5 שנים שהופחתו ל-2 שנים	גאנה	שרון סקרנאגי
15 חודשים	3 שנים ו-5 חודשים	פיליפינים	גיין ביינס
2 שנים	4 שנים	מצרים	עבדול קאדר הלמי
	3 שנים ו-1 חודש	ליבריה	גינבה ג'ונס
	3 שנים ו-1 חודש	אקוודור	פרדריק המילטון
	6 שנים	פיליפינים	ג'וזף בראון
	8 שנים	פיליפינים	מיכאל אלן
7 שנים	9 שנים	דרום קוריאה	רוברט קים
5.2 שנים	10 שנים	דרום אפריקה	תומס דולצה
	14 שנים	יוון	סטיבן ללא
	מאסר עולם	ישראל	יהונתן פולארד

* זמן ריצוי העונש טרם השחרור נרשם במקרים הידועים בלבד. קיימים מקרים נוספים של שחרור מוקדם.

46. נתונים אלה מקבלים משנה תוקף לאור הממצאים המחקריים הנוגעים למי שהורשע בריגול למען מדינת אויב. ממצאים אלה עולה, כי עונש מאסר עולם הוטל אך על מי שהורשע בריגול למען מדינות מזרח אירופה בתקופת המלחמה הקרה, הנחשבות מדינות אויב:

ריגול לטובת מדינת אויב

שם המרגל	המדינה לטובתה ריגל	העונש שהוטל	זמן ריצוי העונש טרם השחרור*
גיימס ווד	בריה"מ	2 שנים	
סהאג דדין	בריה"מ	3 שנים	
רנדי ג'פריס	בריה"מ	3-9 שנים	
אמריליס סנטוס	קובה	3.5 שנים	
ג'וזף סנטוס	קובה	4 שנים	
מריאנו פגיט	קובה	5 שנים	
בריאן הורטון	בריה"מ	6 שנים	
אלגינדרו אלונסו	קובה	7 שנים	
ויליאם בל	פולין	8 שנים	
אלפרד זוהו	מזרח גרמניה	8 שנים	
ניקולאי	בריה"מ	8 שנים	

			אוגרודניקובה
	10 שנים	בריה"מ	פרנסיס פיזו
	10 שנים	בריה"מ	דניאל ריצ'רדסון
	15 שנים	מזרח גרמניה	ארנסט פורביץ'
	15 שנים	בריה"מ	ויליאם והלן
	15 שנים	בריה"מ	אדוין מור
	15 שנים	צפון ויאטנאם	טרונג דינונג
	15 שנים	צפון ויאטנאם	רונלד המפרי
	17.5 שנים	מזרח גרמניה	קורט אלאן סטנד
	18 שנים	בריה"מ	רוברט ליפקא
	18 שנים	בריה"מ	דיויד ברנט
	18 שנים	בריה"מ	סבטלנה אוגרודניקובה
	19 שנים	עירק וירדן	אלברט סומבולאי
6 שנים	20 שנים	בריה"מ	ריצ'רד מילר
	21.8 שנים	מזרח גרמניה	תרזה מריה סקוילקוט
	22 שנים	בריה"מ	סרקיס פסקלאן
	23 שנים	בריה"מ	הרולד ניקולסון
	24 שנים	בריה"מ	דיויד בונה
	25 שנים	קובה	אנה בלן מונטס
	25 שנים	בריה"מ	קליטון לונטרי
15 שנים	25 שנים	בריה"מ	מיכאל ווקר
	25 שנים	בריה"מ	ברוס אוט
	25 שנים	הונגריה וצ'כוסלובקיה	קלי וורן
	27 שנים	בריה"מ	ארל פיץ
	30 שנים	בריה"מ	ה.וו. בוחנהפי
	36 שנים	הונגריה וצ'כוסלובקיה	רודריק רמזי
	40 שנים	בריה"מ ומזרח גרמניה	גיימס הול
	40 שנים	בריה"מ	כריסטופר בויס
19 שנים	40 שנים	בריה"מ	ויליאם גמפליס
	50 שנים	בריה"מ	ולדיק אנגר
	50 שנים	בריה"מ	ר.פ. חרניאייב
4 שנים	מאסר עולם	פולין	מריאן זכרסקי

	מאסר עולם	בריה"מ	אלדריך איימס
	מאסר עולם	בריה"מ	רוברט האנסן

* זמן ריצוי העונש טרם השחרור נרשם רק במקרים הידועים. קיימים מקרים נוספים של שחרור מוקדם.

47. בהטילה על העותר עונש המשקף מעשה בגידה, עונש הניתן אך ורק למי שמרגל למען מדינת אויב, ראתה ארה"ב בישראל מדינת אויב, ובסוכן שלה – העותר – סוכן אויב.

ג. ארה"ב הפרה את ההסכם עם ישראל

48. ואכן, יחסה של ארה"ב כלפי ישראל בפרשה זו, אינו נופל מיחסה למדינה שאיננה בעלת ברית. כך, ארה"ב ביקשה מישראל שתעביר לה את כל המסמכים אשר העותר מסר לה שעה שריגל עבורה. ישראל הסכימה, בתנאי שארה"ב תתחייב שלא תשתמש באף אחד מן המסמכים הללו כדי להרשיע את העותר.

49. ארה"ב הסכימה וקיבלה לידיה את כל המסמכים. ברם, כפי שנהגה כלפי העותר, כך נהגה כלפי ישראל – ארה"ב הפרה את ההתחייבות שנתנה לישראל, והשתמשה במסמכים כנגד העותר.

ראה עדותו של שר החוץ דאז, שמעון פרס, בפני ועדת אבן, אשר מונתה לחקור את פרשת העותר.

מצ"ב ע/4: הפרק הרלוונטי בדו"ח ועדת אבן, עמ' 19 – 22.

ד. העותר עבר ועובר עינויים קשים

50. יחסה של ארה"ב כלפי העותר וכלפי ישראל, לא הסתכם בשלב המשפט בלבד, בהפרת עסקת הטיעון עם העותר, בהפרת ההסכם עם ישראל, ובהטלת עונש חסר תקדים על העותר.

51. מדיניותה של ארה"ב, לראות בעותר כמי שפעל למען מדינת אויב, **נמשכת עד עצם היום הזה**.

52. עם מאסרו, ולאורך כל תקופת כליאתו, עונה העותר ויוסר קשות. במהלך 20 השנים האחרונות, עבר העותר תקופות ממושכות ואירועים רבים של עינויים אכזריים ויוצאי דופן בכלא, אשר האחרון שבהם ארע לפני כשנה וחצי.

53. העותר עבר התעללות נפשית קשה כבר מייד עם מעצרו. בבית הכלא FCI Petersberg שבז'ורג'יניה, היכן שהוחזק לפני מתן גזר הדין, העירו הסוהרים את העותר לילה אחד במפתיע. הם כבלו אותו בידיו וברגליו והובילו אותו אל מחוץ לבית הכלא. הסוהרים ביקשו להתעלל נפשית בעותר, ולכן שיקרו לו ואמרו לו, שישראל ביצעה עסקה לשחרורו, וכי הוא מובל כעת לשדה התעופה כדי להגיע הביתה. העותר לא עמד על האמת המרה, עד שחלף את הפניה לשדה התעופה, ונכח לדעת, כי הוא אינו יוצא לחופשי, אלא מועבר לכלא Lewisberg. בבית הכלא Lewisberg הוחזק העותר בבידוד ובמנותק מן העולם. במשך כל שהותו שם, לא הותר לעותר ליצור קשר עם משפחתו או עורכי דינו, ואיש לא ידע כי הועבר לכלא אחר. משפחתו חיפשה אחריו במשך 4 שבועות. לבסוף נאלצה המשפחה לנקוט בהליכים משפטיים כדי לאתר את העותר. רק אז לא נותרה לממשלת ארה"ב ברירה אלא לחשוף את מקום הימצאו של העותר ולהחזירו לווינגטון.

54. בבית הכלא Lewisberg הוחזק העותר בעירום ובבידוד, בצינוק שבמרתף בית הכלא, בטמפרטורות קפואות במשך שבועות ארוכים. העותר נכנס לבית הכלא הנ"ל בתקופת

החורף, כשמזג האוויר היה קר ביותר. מהעותר נלקחו בגדיו ומשקפיו. הוא לא קיבל מיטה או שמיכות, אלא רק לוח בטון כדי לישון עליו. התא היה ריק לחלוטין, פרט למתקן פתוח לעשיית צרכים, אשר לא ניתן היה להוריד בהם את המים מתוך התא. לעותר לא הותר להחזיק דבר במשך כל שהותו שם; לא ספרים, לא נייר או עטים, לא טלוויזיה, לא רדיו או עיתון; כל פעולה נאסרה עליו, פרט לישיבה בתא בקור מקפיא עד לשד העצמות.

55. בבית הכלא Lewisberg הוכנס העותר לעתים לתא מיוחד, והושב על כסא מברזל אשר היה מקובע לרצפה. הוא נכבל בשרשראות בידיו וברגליו לכסא הברזל, ואז הומטרו עליו מטחי מי קרח עזים במשך קרוב לשעה. העותר לא יכל לזוז. הוא לא היה יכול להימלט מהלחץ של מי הקרח הניטחים בפניו ועל כל גופו בלחץ אימים. המים היו כה קרים, עד כי צרבו את כל גופו. ההתעללות הזו, אשר נעשתה בו לעתים קרובות, נטלה את כל שארית כוחו להישאר בחיים.

56. בבית הכלא Springfield הוחזק העותר למעלה משנה ערום לחלוטין ומבודד, בטמפרטורות מקפואות, במתקן של בית הכלא לחולי נפש. העותר הועבר לשם לאחר מתן גזר דינו על מנת לשבור את רוחו. מהעותר נלקחו בגדיו ומשקפיו והוא הוחזק בתנאים מחפירים בתקופת מאסרו שם, עד כי עד היום קשה לו להתבטא בקשר לכך. להלן קטע ממכתב שכתב העותר בשנת 1989 לרב אמריקאי, אשר יכול לתאר היטב את יסורי התופת שעבר העותר בשהותו שם:

"I wish I had a better command of the English language, Rabbi, so that I could convey precisely what it was like for me to live in an environment of total bedlam. The inhuman screams of the patients, many of whom were suffering from AIDS-related dementia, sounded like something straight out of Dante's "Inferno." Although the local Rabbi tried on numerous occasions to secure a simple pair of ear plugs for me, he was repeatedly warned to "mind his own business." It got so bad at one point that several staff psychiatrists began visiting me every day just to make sure I wasn't "cracking" under the strain of my surroundings, Rabbi Werb, can you even begin to imagine what it was like for me to live locked down in a 9 x 6 "coffin" cell for 23 1/2 hours a day under such appalling conditions? Apart from my lack of sleep, washing tended to be rather difficult. You see, Rabbi, as most of the inmates on the ward were incontinent, the single shower available to us generally had the appearance of a latrine by the time I was given permission to use it. Although I really didn't enjoy smelling like an animal it seemed preferable to stepping into AIDS infected fecal matter. Perhaps the most difficult thing for me to deal with, however, was the fact that my commode would back up on a regular basis, inundating my cell with organic material I can't even begin to describe. Since I was understandably reluctant to handle the sewage without adequate protective clothing, I

was forced to wait 3-4 hours before a team dressed in biohazard suits would arrive to clean the place up. The smell was so overpowering, Rabbi, that on several occasions I was actually obliged to don a makeshift gas mask which I had fashioned out of toilet paper, rubber bands, and a large styrofoam cup. And then there were the attempted suicides. I don't know whether or not you've ever witnessed a man cut his throat from ear to ear, Rabbi Werb, but it was a "privilege" which I, for one, could have done without. In fact, I saw this happen so many times, Rabbi, that I actually developed the ability to distinguish between the ones who were serious about killing themselves and those who were merely bent on a little self-mutilation. Believe me, Rabbi, on more than one occasion I looked around my surroundings and swore that I had somehow become part of a Hieronymous Bosch landscape...."

57. בבית הכלא Springfield קיבל העותר מכות חשמל לא לשם ענישה, אלא לשם "אזהרה". השיטה בה בחרו השומרים בבית הכלא להבטיח את ציותו של העותר היה על ידי מכות חשמל. המתח החשמלי של המכשיר נועד לבעל חיים גדול, לא לבן אנוש. כשהוכה, היה העותר מתמוטט על הרצפה, מאבד שליטה על שלפוחית השתן שלו, ולא היה מסוגל לדבר או לזוז. הגוף שלו נע בהתכווצויות שלא ניתנן לעצרון, אשר גרמו לו לרעוד ולפרסם במשך שעות ארוכות. הוא סבל מתופעות פיסיולוגיות חמורות במשך חודשים אחר כך. עד היום לא ידוע אם נגרם לו נזק נוירולוגי קבוע כתוצאה מכך.

58. בבית הכלא Springfield נחשף העותר שוב ושוב להשפלות פיזיות חמורות. אחרי כל ביקור משפחתי, הוכרח העותר לעבור בדיקה חודרנית בפי הטבעת שלו. הבדיקה התקיימה במתחם הציבורי של חדר האורחים. אף אסיר אחר לא נאלץ לעבור את ההשפלה הזאת. רק העותר הוכרח להפריד את ישבניו ולחשוף את פי הטבעת שלו, בחדר הביקור, ושומר היה דוחף יד עם כפפה לתוך פי הטבעת שלו לחיפוש אחר הברחה. הפרוצדורה היתה כואבת ומשפילה מאוד, ונועדה על מנת להניא את העותר מקיום ביקורים משפחתיים.

59. ב-Springfield ניסה ה-FBI שוב ושוב לאלץ את העותר "לקנות" לו דרך החוצה מתנאי כלאו הסיוטיים. מידי חודש היו אנשי ה-FBI מגיעים אל העותר, משליכים לעברו שמיכה לכסות את מבושיו, ומציגים בפניו רשימות של יהודים אמריקאים בולטים. אנשי ה-FBI אמרו לעותר, שאם יצביע על שם כלשהו ברשימה ויפליים, הוא יוכל לקנות לו סביבת כליאה "אנושית יותר". למרות הלחץ החמור, העותר סירב באדיקות להפליל יהודים אחרים.

60. בבית הכלא Marion, בית הכלא האכזרי ביותר במערכת הפדרלית בארה"ב, הוחזק העותר קרוב ל-7 שנים בתנאים קשים ביותר בבידוד מלא, 3 קומות מתחת לאדמה, מאחורי 13 דלתות נעולות. העותר הוחזק ביחידה K, היחידה הקשה ביותר בכלא, שהיא "יחידת השליטה" המקורית.

61. כשהגיע העותר לראשונה לכלא, השומר בכניסה כיוון אקדח לראשו של העותר, והורה לו להסתובב אחורנית ולהסתכל החוצה. העותר ציית. אז אמר לו השומר: הבט היטב! זוהי הפעם האחרונה בחייך שתראה את העולם החיצון. כשתעזוב מכאן זה יהיה בארון מתים.

העותר קיבל אותו מסר מזעזע מכל גורם רשמי בכלא: שהוא לעולם לא יעזוב את Marion חי.

62. במשך 7 שנות שהייתו בכלא Marion, שהה העותר בתא קטן שגודלו כ-2 על 2.5 מטר במשך 23 שעות ביממה. את ארוחותיו קיבל העותר בתאו דרך הסורגים. מיטתו היתה לוח בטון עם רפידה מעליו. בכל ארבע פינות המיטה יש טבעת, כדי שניתן יהיה לכבול את העותר אליה. ואכן היו אסירים, שנכבלו למיטתם ערומים למשך ימים שלמים.

התנאים ביחידת השליטה הינם כה בלתי אנושיים, עד כי ארגון אמנסטי אינטרנשיונל נלחם כדי להביא לסגירת היחידה.

63. העותר נחשף לעינויים אנטישמים והתעללות. כך, למשל, בכלא Marion, שומר הוריד לעותר את הכיפה מהראש והשליך אותה על הרצפה. העותר התכופף כדי להרים אותה, והותקף על ידי השומר אשר הטיח אותו כנגד הקיר. בעוד העותר מנסה לחזור לשיווי משקל, תפס השומר את אשכיו של העותר ומעך אותם. העותר התקפל מכאבים, ולא היה מסוגל להגן על עצמו. השומר המשיך ללעוג לעותר, כשהוא שואל אותו אם הוא עדיין חפץ בכיפה שלו...

64. בבית הכלא Marion, רוסס העותר בריסוס כימי בתוך תא אטום. התא היה תא תת קרקעי אטום, ללא חלונות וללא דרך לברוח מהכימיקלים שהוכנסו לתוכו. גרונו של העותר התנפח מהכימיקלים והוא לא יכל לנשום. הוא החל להחנק, והחל להקיא. העיניים שלו התנפחו ונסגרו. הוא רעד בכל גופו וסבל מכאבי תופת. ראשו דפק בחוזקה, עד שאיבד את הכרתו. לפני שהתעלף, הוא התחנן בפני השומרים שיוציאו אותו מהתא, אולם אלה סירבו. העותר סבל מכאבי ראש קשים, בחילה וסחרחורת במשך שבועות לאחר המקרה. לא ברור אם נגרם נזק תמידי לבריאותו.

65. במטרה לשבור את רוחו ולהעביר אותו על דעתו, נאסר על העותר כל פעילות לנפש במשך תקופות שנעו בין שבוע ליותר משנה. על העותר נאסר לקרוא, לכתוב, לשוחח בטלפון, לצפות בטלוויזיה, להתעמל, או לקבל ביקורים. כך היה בכלא Springfield ובכלא Lewisberg, בתחילת מאסרו, אך גם לאחרונה, במתקן הכליאה Arlington.

בספטמבר 2003 התקיים דיון משפטי בבקשה שהגיש העותר לבית המשפט הפדרלי בווינגטון. העותר הובל שבועיים קודם למתקן הכליאה Arlington הסמוך לווינגטון, שם שהה עד למשפטו. במשך כל השבועיים העותר עבר יסורים פיסיים ונפשיים. נאסר על העותר לקרוא, לכתוב, להתעמל, לצפות בטלוויזיה, להקשיב לרדיו, לדבר בטלפון, לקבל ביקורים, או כל דבר אחר שיקל על שהייתו בבידוד שם, או שיפחית מהמתח הנפשי בו שהה. בנוסף, לעותר לא ניתן להתקלח, להתרחץ או להחליף בגדים. במשך שבועיים הוא הוכרח להישאר עם אותם בגדים ותחתונים מלוכלכים נודפים ריח רע. לא ניתן לו לתקשר עם העולם החיצוני. נשללה ממנו גם זכותו החוקית ליצור קשר עם עורכי דינו, ומזכותו לקבל ביקורים משפחתיים, ואפילו מזכותו לקבל ביקור מהרב שלו. מהעותר נשללו מזון ומשקה בזמנים מסויימים כדי להעצים את המתח הרגשי והפיזי בו היה נתון. העינויים האלה נעשו כדי לשבור את העותר ובכדי להזיק לאמינות שלו כאשר יופיע בבית המשפט.

66. הואיל והעותר עדיין כלוא בבית הכלא FCI Butner וחיייו תלויים בסוהרים שם, יהיה זה נמהר לגלות את מצבו הנוכחי של העותר. אך די לומר, כי מצבו הבריאותי של העותר ירוד ביותר, תוצאה של שנים ארוכות של עינויים וסבל במערכת בתי הכלא, והוא אינו רשאי לקבל את הטיפול הרפואי לו הוא זקוק בדחיפות. העותר אובחן עם גידולים בסינוסים שלו. הגידולים האלה מעולם לא עברו ביופסיה ועל כן לא ידוע אם הם ממאירים או שפירים. ברם, גידולים אלו גורמים לעותר לסחרחורת, בחילות וכאבי ראש חמורים, וגם קשיים בנשימה. העותר סובל ככלל מלחץ דם גבוה, מיגרנות, דלקת פרקים כרונית, גלוקמיה, סוכרת, בעיות גב, זיהומי נשימה קבועים ובעיות רפואיות אחרות, אך הוא אינו רשאי לקבל טיפול מהמומחים הרפואיים המתאימים. כך למשל, עד היום, למרות שנים על שנים של בקשות, העותר אינו רשאי לראות רופא אף אוזן גרון, שהוא היחידי שיכול לעזור לו עם בעיות הנשימה שלו. באופן דומה, העותר אינו יכול להשיג תרופות מתאימות אשר היו מקלות על הסימפטומים הרפואיים הרבים שלו.

67. גם היום, ועל אף חלוף הזמן הרב, העותר הינו אחד האסירים השמורים ביותר בארה"ב. על שיחות הטלפון והדואר שלו ממשיך להיות פיקוח צמוד ויוצא דופן. לעולם אין מתירים לו להיות לבדו עם אשתו, ומזה 20 שנה נמנעת ממנו כל אפשרות ליצירת דור המשך.

ה. שלילת זכות העותר למשפט הוגן

68. מאז הרשעתו של העותר מלפני 20 שנה, ועד היום, מונעת ארה"ב מהעותר מלהביא את עניינו חזרה לכתלי בית המשפט.

69. מכתבו של קספר ויינברגר, אשר חרץ את גורלו של העותר, מסווג עד היום כמסמך סודי, ואיש אינו רשאי לעיין בו. העותר עיין בו בפעם הראשונה והאחרונה ביום גזר דינו, ועמד על כך שהכתוב בו הינו שקר. ברם, לעותר לא ניתנה הזדמנות להפריך את הכתוב במכתב. מאז גזר דינו של העותר ב-1987, לא ניתנה לעותר גישה למכתב זה, ולעורכי דינו, בעלי סיווג בטחוני גבוה, לא ניתנה כל אפשרות לעיין בו.

70. עסקת הטיעון אותה הפרה ארה"ב, והמועד בו הוצג המכתב לעותר, שללו מן העותר את הזכות להפריך במשפט את הטענות שהעלה ויינברגר נגדו, ומאידך, בהעדר היתר לעיין במכתב הסודי, אין ביכולתו של העותר לקרוא תיגר על טענות אלה.

71. באופן שיטתי, מונעת ארה"ב מן העותר גישה לתיק בית המשפט, ובכך מונעת ממנו את זכותו להליך הוגן. בהתנהגותה זו שוללת ארה"ב את זכותו של העותר להתגונן מול האשמות השוא אשר חרצו את דינו למאסר עולם.

72. יצויין, כי כשכתב את זכרונותיו, לא הזכיר ויינברגר את פרשת העותר כלל. כשנשאל על כך בראיון עיתונאי שנערך עימו על ידי אדוין בלק, ואשר פורסם ב-Jewish Week ביום 14 ביוני 2002, אמר, כי ענין פולארד היה "עניין פעוט", אשר נופח מעבר לכל פרופורציה, ו"נעשה גדול הרבה יותר מעבר לחשיבותו האמיתית". אף על פי כן, עדיין מסרבות רשויות ארה"ב להתיר לעותר לעיין במכתב הסודי.

מצ"ב ע/5: הראיון.

ו. העותר – קלף מיקוח בידי ארה"ב

73. לא זו אף זו; ארה"ב סירבה ומסרבת בעקשנות ובהחלטיות לקצוב את עונשו של העותר.

74. כל נסיון מצד העותר במהלך 20 השנה האחרונות לקבל חנינה מנשיא ארה"ב, נחסם בעקשנות על ידי משרד המשפטים, משרד ההגנה וגורמי המודיעין בארה"ב (אשר למרבה האירוניה, להם דוקא ניתנת הזכות לעיין במכתב הסודי של קספר ויינברגר, והם אינם מהססים להסתמך עליו).

75. הוא הדין לגבי נסיונותיה הדלים של מדינת ישראל להביא לשחרורו של העותר. הפניות הספורות וההססניות שעשתה מדינת ישראל כלפי הממשל בארה"ב לשחרר את העותר מכלאו נתקלו כולם בחומה בצורה. משרד ההגנה, סוכנויות הביון ומשרד המשפטים האמריקאיים, תבעו כולם כאחד ובאופן נחרץ, להותיר את העותר במאסר עולם, נמק במקום כלאו, עד יומו האחרון.

76. התעקשותם של אלה ושל אחרים בממשל האמריקאי, להותיר את העותר במאסר, איננה נוגעת עוד לעבירה שביצע. במהלך 20 השנה לשבתו של העותר במאסר התחזור, כי מאסרו המתמשך של העותר אינו בא עוד כצעד ענישתי. סירובה העיקש והבלתי מתפשר של ארה"ב להוציא את העותר לחפשי, נובע ממניעים פוליטיים, משיקולים מדיניים, אשר נובעים מעצם היות העותר יהודי, ובעצם היותו חייל בשירות המדינה היהודית. שיקולים אלה רחוקים מרחק אור מקוד העונשין האמריקאי.

77. עיגון לטענה זו נמצא בספרו של דניס רוס, *The Missing Peace* (Farrar Straus Giroux, N.Y., 2004), אשר יצא אך לאחרונה. דניס רוס היה שליח מיוחד של ממשל קלינטון למזרח התיכון, והיה מעורה היטב במשא והמתן שהתנהל בתיווכו של הנשיא קלינטון בשנת 1998 באחוזת ווי, בין ראש הממשלה, בנימין נתניהו, לבין יאסר ערפאת.

78. בספרו כותב דניס רוס, כי במהלך המשא והמתן באחוזת ווי, הוא נשאל על ידי הנשיא קלינטון, האם שחרורו של העותר חשוב לישראל. דניס רוס השיב כי אכן כן, מאחר והעותר נחשב חייל ישראלי, ובישראל אף פעם לא מותירים חייל בשדה הקרב. ראה דבריו בעמ' 438:

"Yes, because he is considered a soldier for Israel and there is an ethos in Israel that you never leave a soldier behind in the field."

79. בהערת שוליים הוסיף דניס רוס, כי עונשו של העותר היה חמור מאוד יחסית לאחרים אשר ביצעו עבירה דומה, וכי הביע את דעתו בפני קלינטון, כי עקב זאת, יש לשחרר את העותר ללא קשר לכל הסכם שהוא:

"I also said I was in favor of [Pollard's] release, believing that he had received a harsher sentence than others who had committed comparable crimes. I preferred not tying his release to any agreement..."

80. יחד עם זאת, ואף על פי שדניס רוס היה מודע לעובדה, כי עונשו של העותר הינו בלתי מוצדק, וכי יש לשחררו ממאסר ללא כל תנאי נוסף, הוא הזהיר את הנשיא קלינטון מפני שחרורו של העותר, ויעץ לו "לשמור" את העותר לטובת ויתורים גדולים יותר שעל ישראל יהיה לעשות בשיחות על הסדר הקבע. בהתייחסו לעותר כלא יותר מקלף מיקוח, כתב דניס רוס בעמ' 439 את הדברים הטעונים הבאים:

"It would be a huge payoff [for Israel]; you don't have many like it in your pocket...You will need it later, don't use it now."

81. לאור האמור, לא ניתן שלא להגיע למסקנה, כי ארה"ב, במיוחד לאור האשמתה הכוזבת בבגידה, לאור העונש הקיצוני והבלתי סביר שהטילה על העותר, לאור סירובה העיקש וחסר הרחמים לקצוב את עונשו של העותר, שלא לדבר על חנינתו, לאור המעשים החמורים שפעלה כנגדו החל מיום מעצרו ועד היום, לאור התנאים הבלתי אנושיים שבהם היא כולאת את העותר, ולאור ההגבלות החמורות שהיא הטילה ומטילה עליו מזה 20 שנה, נחשבת, ככל שהדבר נוגע לעותר, כארץ אויב על פי מובנה בחוק.

II "בגלל יהדותו או בגלל יחסי האיבה של אותה ארץ כלפי ישראל"

82. התנאי האחר הקבוע בסעיף 1(א)(2) לחוק הינו, כי האסיר כלוא במדינה הזרה בגלל יהדותו או בגלל יחסי האיבה של אותה ארץ כלפי ישראל. גם על תנאי זה עונה העותר.

83. עם חלוף השנים מתחוויר, כי היחס המחפיר והמזויע שנהגה ארה"ב בעותר ושנוהגת היא בו עד היום, נובע אך ורק מעצם היותו יהודי ועקב יחסי האיבה שנוטרים גורמים מסויימים במשרדי ההגנה המשפטים והמודיעין האמריקאיים, על פי רוב גורמים פרו ערביים או אנטי ישראליים, למדינת ישראל.

84. גורמים ברשויות האמורות בממשל בארה"ב עושים שימוש במקרה של העותר כדי להכפיש את ישראל ולהשחיר את שמה. גורמים אלה מכפישים את העותר בתקשורת

האמריקאית, ומאשימים אותו בהאשמות כוזבות, בפשעים שמעולם לא הואשם בהם או הועמד לדין בגינם: בין היתר, בגידה (treason), גילוי קודים והסגרת סוכנים. עד ליום זה, ההאשמות השקריות הללו נעשו תמיד בתקשורת, מעולם לא בבית משפט, כי שם יכול העותר לסתור את ההאשמות הללו. בהאשמת העותר בפשעים הנתעבים הללו, הם באופן אסוציאטיבי מאשימים גם את ישראל, המדינה אותה הוא שירת.

85. כך, למשל, מזכרים מטעם מחלקת ההגנה בארה"ב (כדוגמת מזכר משנת 1996 אשר הודלף לתקשורת), מצביעים על פרשת העותר כסיבה בגינה לא ניתן לבטוח ביהודים, ומכנים את ישראל כ"יריבה בלתי שגרתית" של ארה"ב.

86. פרשת העותר מועלית ומוצגת בתקשורת האמריקאית ע"י גורמי ממשל בכל פעם שמקרה חדש של ריגול מתגלה, או כאשר ארה"ב מרגישה צורך "לרסן" את ישראל. סקנדל הריגול הענק משנת 1997 אשר האשים את ישראל בריגול אחר ארה"ב שוב (ואשר התברר כחסר בסיס) וסקנדל הריגול של AIPAC אשר ארע לאחרונה, הינם דוגמאות לכך. שני המקרים אינם קשורים לעותר, ובכל זאת שמו הופץ בכל התקשורת האמריקאית כדוגמה העיקרית לכך שלא ניתן לבטוח בישראל וביהודים.

87. ב-Victim Impact Statement אשר הוגש על ידי רשויות התביעה לבית המשפט בדיון בגזר דינו של העותר צויין, כי הנזק החמור שגרם לו העותר במעשיו, הוא כי הכעיס את בעלות הברית הערביות של ארה"ב, וכי הפך את ישראל לחזקה מידי. גזר הדין האכזרי שהוטל על העותר ו"היחס המיוחד" אשר הוא נחשף אליו, נועד כדי לפייס את הערבים העשירים בנפט.

88. נעשה שימוש במקרה כדי לטהר יהודים מהממשל. העותר לא היווה הסיבה לאנטישמיות בקהילת המודיעין האמריקאית, הוא היה אחד מקורבנותיה. המקרה של העותר עדיין משמש הצדקה לציד מכשפות בממשל האמריקאי כדי לעקור ולהוציא משם יהודים במשרות רגישות ולבטל את הסיווג הביטחוני שלהם. המקרים של דוד טננבאום ואדם סיקלסקי, שניהם יהודים אשר הוצאו מקהילת המודיעין בשל השיוך שלהם לישראל, הינם רק דוגמאות לטיהור זה.

מסקנה

89. מן האמור לעיל עולה חד משמעית, כי בנסיבות המקרה הספציפי הזה, לאור היחס שמעניקה ארה"ב לעותר במקרה דנן, ולמדינת ישראל, שולחתו, יש לראותה כמדינת אויב על פי הגדרתה בחוק.

90. ואין נפקא מינה שארה"ב, ככלל, נחשבת מדינה ידידותית לישראל. בנסיבות המקרה הספציפי הנ"ל, לאור התנהגותה של ארה"ב, לא ניתן להסיק אחרת.

91. הרי פרט לאמיל זולא, איש לא האשים את צרפת באנטישמיות, שעה שהעמידה לדין את אלפרד דרייפוס בריגול והעמידה אותו לדין בגין בגידה במולדת.

92. גם שם, כמו כאן, התביעה מסרה לידי השופטים תיק סודי שהכיל מסמכים שהכפישו את דרייפוס, מבלי ידיעתו ומבלי שהסניגור שלו יידע עליהם, יחד עם רמזים ברורים מטעם שר המלחמה הצרפתי שיש להרשיע את דרייפוס בכל מחיר.

93. גם שם, כמו כאן, איש מהשופטים שישבו בדין שם לא כתב, כי אלפרד דרייפוס נמצא בדרכו לגלות עקב היותו יהודי. גם כשהטילו עליו את העונש החמור ביותר שהוטל על בוגד.

94. אולם שם העיתונאים, ותיאודור הרצל ביניהם, העזו לרשום את מה שכולם ידעו – שמשפט דרייפוס אינו אלא עלילת דם, והוא נובע כל כולו עקב היות דרייפוס יהודי.

95. והוא שצריך לצאת מעטו של בית משפט נכבד זה במקרה ספציפי זה.
96. אם היה אלפרד דרייפוס עומד כיום בפני בית משפט נכבד זה ומבקש כי יכירו בו כאסיר ציון, בית המשפט לא היה טורק את הדלת בפניו הואיל והוא נעצר בצרפת, ארץ "ידידותית" לישראל. בית המשפט היה כותב בפסק דינו, באותיות של קידוש לבנה, כי אלפרד דרייפוס זכה ליחס האכזרי והמשפיל מהשלטון הצרפתי, אך ורק עקב היותו יהודי.
97. הוא הדין כלפי העותר. העותר מרצה מאסר עולם בלתי קצוב בארה"ב עקב היותו יהודי ועקב יחסי האיבה שנוטרים גורמים מסויימים ברשויות ארה"ב כלפי ישראל. הוא זכאי להיחשב איפוא אסיר ציון על פי סעיף 1(א)(2) לחוק.

"אסיר ציון" לפי סעיף 1(א)(1) לחוק

98. העותר אף נכנס להגדרת "אסיר ציון" על פי סעיף 1(א)(1) לחוק. לשון סעיף 1(א)(1) לחוק קובעת כי אסיר ציון הינו:

"מי שהיה במאסר או שהיה ששה חודשים לפחות במעצר או בהגליה בגלל פעילותו הציונית בארץ שבה פעילות זאת היתה אסורה, והכל אם הוא אזרח ישראלי מכוח שבות ותושב ישראלי";

99. על מנת שהעותר יחשב אסיר ציון על פי הקטיגוריה הקבועה בסעיף, על המעשים שעשה העותר בארה"ב להיחשב פעילות ציונית, ופעילות זו צריכה להיות אסורה בארה"ב.

"פעילות ציונית"

100. המונח "פעילות ציונית" או המילה "ציונות" אינם מונחים משפטיים. הם אינם מוגדרים בחוקי מדינת ישראל ואינם מוגדרים בפסיקתה.

101. על פי מילון אבן שושן "ציונות" הינה:

"התנועה הלאומית המדינית של היהודים במשך כל תקופות הגלות ועד ימינו בצורות שונות (משיחיות, עליות, טירת געגועים, חיבת ציון, ציונות מדינית). עיקר שאיפתה תחיית עם ישראל, הקמת מדינת יהודית עצמאית בארץ ישראל וריכוז כל פזורי ישראל בתוכה. הציונות קיבלה תנופה חדשה בתקופתנו עם הקמת ההסתדרות הציונית העולמית על ידי ד"ר בנימין זאב הרצל וכינוס הקונגרסים הציוניים. המטרה הסופית של הציונות התחילה להתגשם עם הכרזת הקמת מדינת ישראל בה' באייר תשנ"ח בארץ ישראל המערבית".

102. על פי האינציקלופדיה העברית "ציונות" הינה:

"תנועה לאומית יהודית שקמה בסוף המאה ה-19 לשם החזרת עם ישראל למולדתו ההסטורית בארץ ישראל, ויונקת את השראתה מחזון שיבת ציון שהטביעה את חותמו על תו"י בכל שנות גלותו.

...

יסודה הראשון של האידיאולוגיה הציונית הוא שלילת הגלות המגלמת את "צרת היהודים" והיסוד השני הוא בתפיסת מרכזיותה של ארץ ישראל בהכרה ההסטורית היהודית.

...
המונח ציונות נטבע על ידי נ. בירנבאום בקה"ע שלו.
מאז הקונגרס הציוני הראשון ב-1897, מקובל לכתוב
את התנועה שקדמה להרצל בשם חיבת ציון, ושלאחריו
ציונות. מאז יסוד מדינת ישראל מקיף המושג גם את
תמיכת התפוצות במדינה מבחינה פוליטית, חומרית
ומוסרית".

103. "פעילות ציונית" הינה איפוא פעילות אשר מאווייה החזרת עם ישראל למולדתו ההסטורית בארץ ישראל, הגשמת הקמת מדינה עצמאית עבור העם היהודי בארץ ישראל, ועם הקמת המדינה – תמיכה פוליטית, חומרית ומוסרית במדינת ישראל ובעצמאותה.
104. העותר חירף את נפשו והקריב את חירותו האישית למען מדינת ישראל. הוא עובד בשירות המדינה בחסות משרד הבטחון מזה עשרים ושתיים שנה תמימות: שנתיים בשירות פעיל, שעה שהעביר מידע יקר ערך שהיה חיוני לבטחונה של מדינת ישראל, וקרוב ל-20 שנה בשבתו במאסר בגין פעולות אלה. כידוע, סוכן ישראלי אינו חדל מלהיות סוכן בשל העובדה שנכלא בכלא זר בשל פעילותו. העותר תרם תרומה נכבדה למען הגנתה של המדינה, ושילם ומשלם בגין כך במאסר עולם בארץ זרה.
105. משרד הבטחון מכיר בשירותו של העותר למען מדינת ישראל, ולמען כוחות הבטחון הישראליים, ולפני מספר שבועות הוציא תפילה צבאית רשמית לשחרורו. התפילה נכתבה על ידי הרב הראשי לצה"ל, הרב ישראל וייס, ואושרה על ידי הרמטכ"ל ושר הבטחון. התפילה הועברה לחיילי צה"ל ולמפקדות השונות ביום 7 באפריל 2005.
- מצ"ב ע/6: התפילה.**
106. אף על פי כן, טוענת המשיבה בהחלטה, כי "ספק אם ריגול הינו פעילות ציונית".
107. תקצר היריעה מלהכיל את כל הסטורית הריגול למען מדינת ישראל ולמען ארץ ישראל. "האיש שלנו בדמשק", אלי כהן, מצא את עצמו תלוי על עמוד הגרדום, לאחר שהעביר למדינת ישראל סודות יקרי ערך אשר הצילו אותה בקרבות על רמת הגולן במלחמת ששת הימים. חבורת לבון (פרשת "עסקת בישי"), אשר נעצרה ועונתה קשות בכלא המצרים, שילמה בשניים מחבריה, מרזוק ואזר, אשר נשפטו למוות והוצאו להורג. חבורת ניל"י שילמה בחיי מייסדתה, שרה אהרונסון, כשזו ירתה כדור בפיה עת באו התורכים לעצרה, על מנת שלא תיתפס בידיהם ותגלה את סודות הריגול למען ארץ ישראל. ניתן להמשיך ולהגיע עד לפרשת המרגלים בתנ"ך, כלב בן יפונה ויהשוע בן נון, אשר חרפו נפשם כדי לרגל את הארץ עובר לכניסתם של בני ישראל לכנען.
108. כל אלו, ורבים רבים אחרים, חירפו את נפשם, והקריבו את נשמתם, למען מדינת ישראל, למען ארץ ישראל. אין לך הגדרה אחרת למעשים אלה פרט לציונות.
109. ברם, בכל מקרה, וכאמור בתחילת העתירה, מדינת ישראל הכירה בעותר כסוכן שעבד בשורותיה בחסות משרד הבטחון. דהיינו, פעולותיו שעשה, למען בטחון המדינה עשה.
110. מכאן, כי מעשי העותר, בעטיים נעצר והורשע, והוא מרצה כעת במאסר את שנתו ה-20, מהווים פעילות ציונית לכל דבר ועניין. בכך עונה פעילות העותר על התנאי הראשון הקבוע בסעיף 1(א)(1) לחוק.

"פעילות ציונית אסורה"

111. התנאי השני על פי החוק הוא, כי על הפעילות הציונית להיות אסורה בארץ בה נעצר העותר, דהיינו, בארה"ב.

112. מבחינה המשיבה בתשובתה וטוענת, כי יש הבדל בין פעילות ציונית "המתבטאת במעשי ריגול" – אשר אסורה בכל מדינה שהיא, לעומת פעילות ציונית "רגילה", אשר אסורה במקומות מסויימים בלבד. לטענת המשיבה, פעילות ציונית "רגילה" מותרת גם מותרת" בארה"ב, ומכאן שאין פעילות העותר עונה על הגדרת הסעיף.

113. עם כל הכבוד, האבחנה שעושה המשיבה איננה קיימת.

114. ראשית, החוק איננו עושה את האבחנה הנ"ל. סעיף 1(א) לחוק נוקט בלשון אחת:

"מי שהיה במאסר או שהיה ששה חודשים לפחות במעצר או בהגליה בגלל פעילותו הציונית בארץ שבה פעילות זאת היתה אסורה".

אין כל אבחנה בחוק ואין כל אפיון בחוק זה לגבי סוג הפעילות הציונית או אופיה.

115. שנית, לא מצינו – לא בספר החוקים, לא בספרי המדע ולא בספרי ההסטוריה – אסמכתא לאבחנה שעושה המשיבה בין פעילות ציונית "המתבטאת במעשי ריגול", כדברי המשיבה, לבין פעילות ציונית "רגילה".

116. שלישית, גם בספר החוקים של מדינות העולם אין אבחנה בין פעילות ציונית "המתבטאת במעשי ריגול" לבין פעילות ציונית "רגילה". למעשה, בספר החוקים של מדינות העולם, גם אלו העוונות את המדינה הציונית, אין כל הגדרה או אזכור או התייחסות למונח "פעילות ציונית" באשר היא.

117. כל מי שנעצר במדינה זרה עקב פעילות ציונית, דהיינו, עקב פעילות למען עם ישראל או מדינת ישראל, לא נעצר אלא בהתאם לעבירות הנקובות בחוק הפלילי של אותה מדינה. עבירה המכונה "פעילות ציונית" איננה קיימת.

118. החוק הפלילי ברוסיה הסובייטית איננו אוסר פעילות ציונית. גם החוק הפלילי באירן החומייניסטית איננו אוסר זאת. אנשים שנעצרו במדינות אלו, עקב פעילותם למען מדינת ישראל, נעצרו בעוון ריגול או בגידה או עבירה אחרת, הקבועה בחוק הפלילי של אותן מדינות. איש לא נעצר בגין "פעילות ציונית", מאחר ופעילות ציונית, לכשלעצמה, איננה עבירה.

119. מכאן, כי גם את הביטוי "פעילות ציונית" אין לפרש באופן כללי וגורף, כי אם באופן קונקרטי, בהתאם לנסיבות העניין: באופן סובייקטיבי, מתוך נעליה של המדינה בה מתבצעת הפעילות הציונית. דהיינו, **כיצד אותה מדינה בה מתבצעת הפעילות הציונית מתייחסת לפעילות הקונקרטית.**

120. כך, למשל, יהודים שהואשמו בריגול למען המדינה הציונית בברית המועצות בתקופת המלחמה הקרה, מצאו עצמם מאחורי סורג ובריח או בערבות הקרח של סיביר, ללא יכולת חנינה. העונש שהוטל עליהם והיחס המזעזע לו זכו משלטונות ברית המועצות, חמור הרבה יותר מהעונש שהוטל על כל אדם אחר שהואשם בברית המועצות בריגול, ומהיחס שזכה לו.

121. כך, למשל, יהודים שהואשמו בריגול למען מדינת ישראל באירן החומייניסטית, מצאו עצמם נרקבים בתאים טחובים של בתי הכלא באירן, קרוב לקרקעית האדמה, תלויים בחסדיו של האייטולה אם לחיים אם למוות, עוברים עינויי מוות קשים, נעדרים כל זכויות אנוש. זאת, שעה שאחרים שהואשמו בריגול באירן, זכו לעונש מופחת בהרבה, ההולם את העבירה, וליחס שונה בהרבה.

122. וכך גם המקרה של העותר. העותר, אשר הואשם בריגול למען מדינת ישראל, מצא עצמו נמק בכלא פדרלי בצפון קרוליינה, ארה"ב, מרצה עונש חסר תקדים של מאסר עולם, ומקבל יחס משפיל ומחפיר משלטונות ארה"ב, מאחר והפעולות שעשה הינן פעולות ציוניות. זאת, וכפי שהראו הנתונים המחקריים לעיל, שעה שאחרים שהואשמו בריגול

למען מדינה בעלת ברית של ארה"ב, קיבלו עונש בן שנות מאסר בודדות בלבד, וחלקם אף שוחררו מבלי לשבת יום אחד במאסר.

123. כמובהר בהרחבה לעיל, ארה"ב הטילה עונש קיצוני ובלתי סביר על העותר, היא סירבה ומסרבת בעקשנות לקצוב את עונשו, שלא לדבר על חנינתו, היא שוללת את זכויותיו של העותר בעקביות, היא כולאת אותו בתנאים בלתי אנושיים, היא מטילה עליו הגבלות חמורות מזה 20 שנה, ומונעת ממנו מלנסות ולהחזיר את עניינו לבית המשפט, והכל עקב המעשה שעשה. אף מרגל אחר, שריגל לטובת מדינה ידידותית, לא קיבל יחס כה משפיל ומחריד מארה"ב.

124. היחס חסר התקדים של ארה"ב לעותר מוכיח, כי מסירת המידע הסודי למדינת ישראל בה הורשע העותר נחשבת במקרה הספציפי ל"פעילות ציונית אסורה בארה"ב", ולפיכך נכנס העותר לקטיגורית סעיף 1(א)(1) לחוק.

סעיף 1(א)(3) לחוק

125. חותמת המשיבה את תשובתה וקובעת, כי על כל אלה, מאחר והעותר איננו תושב הארץ, אין היא מוצאת כל דרך להכשיר את מעמדו של העותר כאסיר ציון, הואיל ודרישת סעיפים 1(א)(1) ו-1(א)(2) לחוק הינה כי על המבקש להיות תושב ואזרח ישראל.

126. אלא שמהמשיבה נעלם סעיף 1(א)(3) לחוק אשר דרישתו שונה מסעיפים 1(א)(1) ו-1(א)(2) הנ"ל. סעיף 1(א)(3) אינו דורש כי המבקש צריך להיות תושב או אזרח ישראל. כל שדורש הסעיף הוא, כי **חוק השבות**, התשי"ו-1950, יחול על המבקש. ראה לשון הסעיף:

"מי שנמצא במאסר, במעצר או בהגליה בשל סיבה מהסיבות האמורות בפסקאות (1) ו-(2), או שהוא נאסר, נעצר או הוגלה כאמור ונעלמו עקבותיו וחלפו ששה חודשים מיום מעצרו, והכל אם חוק השבות, התשי"ו-1950, חל עליו".

127. סעיף 1 לחוק השבות, התשי"ו-1950 קובע, כי כל יהודי זכאי לעלות ארצה:

*1. הזכות לעליה
כל יהודי זכאי לעלות ארצה.*

מכאן, כי חוק השבות חל על העותר בהיותו יהודי ועקב זכאותו לעלות לישראל.

128. יתירה מכך; לעותר, כאמור לעיל, יש אזרחות ישראלית.

129. הואיל, וכפי שהוכח לעיל, העותר נמצא במאסר מהסיבות האמורות בסעיפים 1(א)(1) ו-1(א)(2) לחוק, נכנס העותר לגדר תנאי סעיף 1(א)(3) לחוק, וזכאי להיחשב אסיר ציון לפי סעיף זה.

130. יצויין, כי כבר בעבר עשתה המשיבה שימוש בסעיף הנ"ל, והעניקה מעמד של אסיר ציון ליהודים היושבים במאסר בארץ זרה, על אף שאינם תושבי הארץ. כך, לדוגמא, נעדרי אירן, אשר עשו את דרכם בשנת 1994 ו-1997 מאירן לארץ ישראל, ועקבותיהם נעלמו. המשיבה העניקה להם מעמד של אסירי ציון שנמצאים במאסר בהתאם לסעיף 1(א)(3) דלעיל.

מצ"ב ע/7: החלטות המשיבה שניתנו לנשותיהם של שני נעדרים מאירן, הגב' פרהנג'אד נהיד, והגב' פלפלי פרהנאז, אשר מכירות בבעליהן כאסירי ציון שנמצאים במאסר על פי סעיף 1(א)(3) לחוק.

131. כמו כן, אחד מהמבקשים, ד"ר פליקס-אזריאל קוצ'וביבסקי, קיבל את מעמדו כאסיר ציון ארבע שנים טרם עלייתו ארצה מברית המועצות. דהיינו, טרם היותו תושב ישראל.
132. מכל האמור לעיל עולה, כי העותר נכנס להגדרת אסיר ציון כהגדרתו בסעיף 1(א)(3) לחוק, והחלטת המשיבה, שלא להעניק לו את המעמד הנכסף, איננה חוקית.

החלטת המשיבה אף איננה סבירה

133. בנוסף להיותה שלא כדין, החלטת המשיבה שלא להכיר בעותר כאסיר ציון אף איננה סבירה.
134. עם כל הכבוד, מדינת ישראל לא עשתה ואינה עושה דבר כדי לחלץ את העותר ממקום מאסרו. לעותר טענות קשות בעניין זה, אך אין זה המקום לפרטן. לטענת העותר, המציאות מוכיחה, כי מדינת ישראל לא עשתה ואינה עושה דבר כדי לסייע לו לצאת לחופשי. אבל חמור מזה, מדינת ישראל לא עשתה ואינה עושה דבר להקל על מצבו הקשה של העותר, בו הוא מצוי כיום. ההיפך הוא הנכון. מדינת ישראל שוללת מן העותר את זכויותיו המגיעות לו כדין, ולא חדלה להיאבק בו מאבקים משפטיים עקשיים.
135. במקום לכפות על העותר לנהל מאבקים משפטיים יקרים ומסובכים כנגדה, היתה צריכה המדינה להיעתר לבקשותיו של העותר, תחילה להכרה בו כאזרח ישראלי, אחר כך להכרה בו כסוכן ישראלי, וכעת להכרה בו כאסיר ציון. במקום להעניק לעותר את ההגנות המשפטיות להן הוא זקוק, ואת הזכויות שיכולות להקל על מצבו, בתמורה לשירותו המסור לבטחון המדינה, מנהלת המדינה כנגדו מאבקים משפטיים עקשיים, אשר מזיקים למעמדו בארה"ב.
136. בית המשפט מתבקש שלא ליתן לכך יד.
137. אי הכרה בעותר כאסיר ציון מאפשרת לישראל להמשיך ולעצום עיניים אל מול יחסו המוגזם בחומרתו של הממשל האמריקאי כלפי העותר ולאי הצדק המשפטי שנעשה לו. מדינת ישראל אפילו לא שלחה נציג לשני השימועים המשפטיים האחרונים של העותר, סוכן ישראלי כלוא, אשר התקיימו בארה"ב בשנת 2003 ו-2005.
138. ישראל לא הוציאה מחאה דיפלומטית כאשר לגורמים רשמיים בממשלה, לרבות שר החוץ וראש הממשלה עצמו, הגיעו דיווחים על כך שהעותר, סוכן ישראלי, עונה קשות בבית הסוהר בווישינגטון בחודשים אוגוסט וספטמבר 2003.
139. בכך שישראל אינה פועלת בזריזות ובהחלטיות למען הצלת העותר, כפי שהיא נהגה במקרים של סוכנים אחרים אשר נתפסו לאחרונה – בירדן, בקפריסין, בשוויץ ובניו זילנד, ובכך שהיא מסרבת גם היום לסייע לעותר או לכל הפחות להכיר בו כאסיר ציון, ממשיכה היא לשלוח מסר כי העותר הינו הפקר, וכי ארה"ב יכולה להמשיך ולנהוג בו כרצונה.
140. יתרה מזו; בכל מקרה אחר שהתרחש לאחרונה, בו סוכנים ישראלים נלכדו בארץ זרה, הם או בני משפחותיהם קיבלו תמיכה כלכלית, משפטית ומורלית מלאה מממשלת ישראל. העותר, לעומת זאת, אפילו לאחר שהוכר ע"י ממשלת ישראל כסוכן ישראלי, הופקר לחלוטין לאמצעיו הוא במשך 20 שנה. לא העותר ולא אישתו לא קיבלו מעולם תמיכה כלכלית מממשלת ישראל. סירובה של ישראל להכיר בו כאסיר ציון אך מאריכה את מצבו הקשה.
141. מנהיגים ישראלים המתינו כמעט שני עשורים כדי שמערכת המשפט האמריקאית תוכיח שהעותר אינו נרדף בשל היותו יהודי, ושהמערכת יכולה לפעול עבור יהודים כפי שהיא פועלת עבור כל מיעוט דתי אחר. עם זאת, כל פעם שיהונתן פולארד – היהודי שריגל עבור המדינה היהודית – בא במגע עם מערכת המשפט האמריקאית, העותר וישראל זוכות לסטירה בפנים מחדש. השימוע המשפטי האחרון של העותר שהתקיים ב-15 במרץ 2005,

תואר ע"י התקשורת כ"לעג לצדק". במקרה כזה, שגם ימנע ממנו מעמד של אסיר ציון ע"י ישראל, רק מוסיף לאי הצדק כלפי העותר.

142. את כשלונה של ישראל להתייחס לפגמים החמורים של המקרה ניתן להבין רק כרצון להעלים עין או להימנע מהתמודדות עם האמת הברורה: העותר זוכה ליחס כזה כי הוא יהודי אשר שירת את המדינה היהודית.

143. 20 שנה עברו מאז נעצר העותר לראשונה. אלו אשר ביצעו פשעים חמורים הרבה יותר בארה"ב ע"י ריגול עבור מדינות אויב שוחררו מזמן, ביניהם שמות כמו מייקל וולקר, קלייטון לונטרי וריצ'רד מילר- אשר ביצעו בגידה וריגלו עבור אויבות של ארה"ב. העותר נותר במאסר, הסיכום המשפטי שלו חסום בפניו, ללא סוף למאסרו הנראה לעין- לא בגלל משהו אשר עשה, אלא בגלל מי שהוא: יהודי אשר שירת בכוחות הביטחון של המדינה היהודית.

לסיים

144. העותר, יהונתן פולארד, הינו סוכן ישראלי אשר ריגל לטובת ישראל, מדינה האמורה להיות ידידותית לארה"ב. ארה"ב נהגה בעותר ונהגת בו עד היום, בניגוד לדין, כאילו היה המרגל הבזוי ביותר שנתפס אי פעם בארה"ב, וכאילו ישראל הינה אויבתה הגדולה של ארה"ב.

145. ערכו הגבוה עבור ארה"ב, בשמשו נכס אסטרטגי במשא ומתן עם ישראל, ידוע לשני הצדדים. מאסרו הממושך, כפי שאוזכר על ידי השליח המיוחד לעייני המזרח התיכון, דניס רוס, נועד למטרה אחת ויחידה: להוציא מידי ישראל תשלום כואב עבור שחרורו, יום אחד בעתיד.

146. לאחר קרוב לשני עשורים, ברור כי מאסר העולם של העותר לא הוטל עליו בגלל העבירה שביצע, העברת מידע למדינה ידידותית, כי אם בגלל מה שהיה ומה שישראל הינה. בהעדר כל הסבר אחר, היחס המשפיל לו זוכה העותר והסירוב העקשני לשחררו ממאסר נובעים, אך ורק, מעצם היותו יהודי אשר עבד בשירות מדינת ישראל.

147. מי שמכיר את המקרה של העותר לפרטיו, ער לעוולות הרבות שנעשו לו, ומודע לסבל ולעיוניים שעובר העותר יום יום שעה שעה, יודע, כי העותר זכאי להיחשב אסיר ציון. ראה למשל, את השר הממונה על עניינו של העותר, השר נתן שרנסקי, אשר בנאום שנתן ביום 17.4.05 אמר, כי "יהונתן פולארד הוא אסיר ציון".

148. עבור מעשיו הציונים למען המדינה היהודית, ועבור העונש חסר הרחמים אותו הוא ממשיך לרצות למענה מזה קרוב ל-20 שנה, הדבר הקטן ביותר לו הוא זכאי, הדבר המינימלי שמגיע לו, הוא שמדינת ישראל תכיר בו כאסיר ציון.

אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו על תנאי כמבוקש, המורה למשיבה, הרשות לאסירי ציון, לבוא לנמק וליתן טעם, מדוע לא יכירו בעותר, יהונתן פולארד, אסיר ציון, מכח סעיף 1(א)(3) לחוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992.

ניצנה דרור-לייטנר, עו"ד
ב"כ העותר

תצהיר

הנני הח"מ, _____, נושא ת.ז. _____, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק במידה ולא אעשה כן, מצהיר בזה בכתב כדלקמן:

1. הנני עושה תצהירי זה בתמיכה לעתירה שדנן.
2. כל העובדות והטענות המפורטות בעתירה זו נכונות למיטב ידיעתי ואמונתי.
3. זהו שמי, זו חתימתי, ותוכן תצהירי דלעיל אמת.

הנני לאשר, כי ביום _____ הופיע בפני, ניצנה דרשן-לייטנר, במשרדי ברח' עמק איילון 28 מודיעין, מר _____ נושא ת.ז. _____ (המוכר לי באופן אישי), ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק במידה ולא יעשה כן, אישר את נכונות תצהירו דלעיל וחתם עליו בפני.

_____
ניצנה דרשן-לייטנר, עו"ד

_____
חותמת

b:189-1